

[Jes Lunde]

Tilsvarende ved vi godt alle sammen, at ledige mange steder bliver behandlet på samleband, når de skal have uddannelsestilbud – truckkursus til den første, edb-kursus til den næste og noget helt tredje til den tredje, der kommer – uden at man tager hensyn til de lediges forudsætninger eller planer for livet. Mange steder stanges UTB ud som tilfældige hyldevarer. Det er spild af offentlige ressourcer og en helt urimelig måde at behandle mennesker på, men mængden af mennesker, der skal ekspederes af den offentlige sektor, er også her kolossal i forhold til den mængde ressourcer, regeringen har villet afsætte til opgaven.

Hvis regeringen virkelig ville bekæmpe borgernes umyndiggørelse, burde den starte dér, hvor umyndiggørelsen er størst, og det er helt klart over for landets svageste grupper. Der bør sættes ind med et ændret menneskesyn eller en ændret holdning til kunderne for nu at bruge et sprog, regeringen forstår.

Regeringen lægger op til et friere valg i børnepasningen, og det skulle så lyde, som om regeringen med det har løsningen på de reelle problemer; men lad os lige spørge os selv, hvad det egentlig er for problemer småbørnsforældrene står med. Jeg har som forælder oplevet, at jeg i princippet havde et meget frit valg af pasningsløsning, men at det afgørende problem var, at der ikke var plads til børnene. Begge mine børn har i hvert fald stået på venteliste til børnehave i både halve og hele år. Hvis man spørger kunderne på børnepasningsområdet, er jeg heller ikke i tvivl om, at de vil fremhæve pladsmangelen som det største problem. Derfor er det skudt helt ved siden af, når regeringen nægter at løse de egentlige problemer og i stedet for serverer vindsteg og luftfrikadeller. Hvor stor er værdien af at have et endnu friere valg mellem tilbud, hvor der på forhånd meldes alt udsolgt?

Regeringens konkrete udspil på andre områder fortjener også nogle ord med på vejen, f.eks. forslaget om, at den offentlige støtte skal kunne følge med til en hvilken som helst form for børnepasning. I SF vil vi ikke lægge skrappe rammer for, hvordan folk får deres børn passet, men hvis der er skattekroner involveret, må vi kunne stille nogle kvalitetskrav. Det indgår jo også i regeringens syn på f.eks. folkeskoleområdet, at uanset et frit valg skal bestemte krav være opfyldt.

Vi har det på samme måde på børnepasningsområdet: også her må der være nogle basale krav om, at en offentligt støttet børnepasning foregår på en forsvarlig måde. Vi må sikre et vist niveau for antallet af voksne i forhold til børnetallet og et vist niveau for tilsyn og for pædagogisk uddannelse af personalet. Hvis de forhold er i orden, vil SF gerne være med til at indføre større frihed på området.

Det må for os gerne betyde, at private får lov til at tage initiativ til at oprette børnehaver med de samme normeringer som kommunens børnehaver og med den samme kommunale støtte. Det synes vi ville være helt udmærket, hvis det kan bidrage til at nedbringe nogle ventelister. Hvis det, regeringen vil, derimod er at lægge en bombe under kvalitetsniveauet i børnepasningen, så melder SF fra. Børnenes liv er ikke for højt prioriteret i dagens Danmark, tværtimod. Der er intet fornuftigt fremtidsperspektiv i at øge udbudet af underlødige pasningsformer.

Der er derimod et perspektiv i at sikre et tilstrækkeligt antal kvalitetsbetonede pladser og i at give forældrene mere frihed til at være sammen med deres børn. Det kan man gøre ved at give småbørnsforældre ret til nedsat arbejdstid med lønkomensation eller ved at indføre en sabbatordning, så de kan holde en pause fra arbejdslivet, hvor de bytter plads og indtjening med en arbejdslos for en periode på et helt eller et halvt år. Det blev der på forslag fra SF taget hul på med forårets aktiveringsforlig, men vi kan allerede nu se, at der er behov for at gøre ordningerne bedre end det, vi dengang kunne finde et flertal for. Interessen for orloven har været meget stor, men alt for få har kunnet benytte den på grund af de begrænsninger, som især regeringen fik sat på ordningerne.

Regeringens forslag om friere skolevalg har også mange facetter i sig. Det er oplagt, at kommunerne bør være fleksible, f.eks. hvis et barns nærmeste skole ligger på den anden side af kommunegrænsen. Jeg har som amtsrådsmedlem været med til at afgøre mange enkelt-sager om den slags tilfælde, og det lykkes i reglen at finde et flertal – i øvrigt sammen med de borgerlige partier – for at lade hensynet til barnet være det afgørende. Imidlertid er det da muligt, at det rigtigste ville være at skabe et retskrav på dette område; det vil vi godt overveje.